

[Bomholt.]

skole, men i et samfund, vil det være muligt at få den helt rigtige vestjydernes statskostskole. Der er altså en bestemt idé bag den socialdemokratiske reservation. Desværre har vi ikke i udvalget haft tid til at drøfte de videre perspektiver for en gymnasieordning i Danmark. Vi har bedt den højtærede minister besvare et spørgsmål vedrørende det udvalg, der i 1944 blev nedsat angående statstilskud til kommunale eksamensskoler, og har fået et relativt tilfredsstillende svar. Når udvalgets redegørelse foreligger, vil tiden være inde til en mere principiel drøftelse.

Helge Madsen: Jeg vil gerne først beklage, at man i aftes, da radioavisen udsendte et referat af betænkningen, ikke fra redaktionens side nåede at komme om på den side af betænkningen, hvor min mindretalsudtalelse står aftrykt. Det fremgik af udsendelsen, at udvalgets indstilling var enstemmig; det var jo kun udvalgets flertal, der var enigt. Den mindretalsudtalelse, som jeg har afgivet i betænkningen, går ud fra erkendelsen af, at befolkningen i Vestjydsk Gymnasiums opland har et rimeligt krav på ikke at blive stillet ringere end andre egnes befolkning med hensyn til adgangen til gymnasieundervisning, og jeg mener, at en ligestilling ville kunne opnås ved den af mig påpegede udvej, nemlig at yde de elever, som måtte ansøge derom, et særligt tilskud, så stort, at skolepengene blev de samme som i statsgymnasierne. Derved ville, efter hvad undervisningsministeriet har oplyst, opnås, at statens udgifter i fremtiden, i forhold til hvad de ville blive ifølge lovforslaget, kunne reduceres med mindst 57 500 kr. om året. Jeg har selv tilføjet ordet „mindst“, fordi det dog ikke var sikkert, at alle ville søge denne nedsættelse. Det ville naturligvis betyde en særordning for dette gymnasium — jeg peger også i min udtalelse i betænkningen på de særlige forhold, som efter min mening kunne begrunde en sådan særlig vestjysk gymnasieordning —, men har man ikke også en særlig vestjysk skoleordning? Nu er en årlig besparelse på godt 57 000 kr. ikke uvæsentlig, og jeg mener, at den af mig foreslåede ordning også har andre fordele, som for mig i hvert fald vejer tungt. Jeg tænker på det indtryk, vi fik ved vort besøg derovre, og som man da forresten også får gennem de forskellige skrivelser, indtrykket af den store interesse, som befolkningen, forældrekrædsen derovre har for Vestjydsk Gymnasium. De ofre, der gennem tiderne er ydet for at holde sko-

len i gang, har været særdeles betydelige, og det var vel dette indtryk, som bevirkede, at udvalget ved vort besøg derovre spurgte, om der i tilfælde af statsovertagelse var mulighed for at bevare et lokalt tilsyn med gymnasiet. Det var der, efter hvad der oplystes fra ministeriets side, ikke, og jeg vil gerne understrege, at her er en værdi, som tabes ved en statsovertagelse. Befolkningen har gennem årene vist en villighed til at yde, som jeg mener bør have til følge, at den opnår den ligestilling med andre egnes befolkning, mit forslag giver. Men samtidig vil bevarelsen af gymnasiet som privat betyde, at befolkningen fortsat vil føle sig mere knyttet til skolen, end når det bliver en statsinstitution. Det er ligesom lidt lettere at rejse krav, når det er staten man henvender sig til.

I fortsættelse af mine udtalelser ved første behandling, hvor jeg bad om, at man fik undersøgt muligheden for at bevare gymnasiet som privat, og i henhold til den udtalelse, jeg har fremsat i betænkningen, må jeg anbefale at stemme imod statens overtagelse af Vestjydsk Gymnasium.

Ordføreren (Thestrup): Må jeg bemærke i anledning af det af det ærede medlem hr. Bomholt anførte, at de omkostninger, der vil blive tale om vedrørende Vestjydsk Gymnasium, jo til sin tid vil blive forelagt finansudvalget og prøvet dér, og jeg vil tro, at finansudvalget vil forsøge at udvise den samme omsorg i økonomien, som vestjyderne selv udviser. Det var måske i det hele taget noget, finansudvalget burde stræbe efter.

Det ærede medlem hr. Bomholt brugte — jeg forstod, at det var spøgefuldt, det er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, det kunne jeg se på det ærede medlems velvillige smil, samtidig med at han sagde det — udtrykket, at det var lykkedes vestjyderne at snyde staten. Jeg opfattede det som sagt som en spøgefuld bemærkning. Må jeg dertil sige, at jeg har i mange år levet mellem vestjyder, og jeg er nok klar over, at vestjyderne, som de selv siger, er lidt hårde i knivhandel, men på den anden side synes jeg dog, alle erkender, at der er få mennesker, der er ærligere og mere reelle helt igennem end netop den vestjyske befolkning.

Må jeg endelig tilføje, at den tanke, det ærede medlem hr. Bomholt udkastede om, at der skulle komme flere elever fra arbejder- og husmandshjem, er noget, der finder almindelig tilslutning fra hele udvalget, og netop det mener vi fremmes bedst på den måde, som lovforslaget anviser. Jeg skal